

ЊИХ

Лидија Бајовић

ИМЕНИМА

Моји ликови немају имена. Ово је посвета именима, личним именима, свих оних људи који су нешто значили у мом скорашњем животу и на неки начин инспирисали ову причу, односно спасили мој дотадашњи и дали ми нови. И учинили да и ја самој себи дам нови.

Без тачке, само зарез.

*„Неки флуид мисли постоји, и ако је одашиљач
јак, а пријемник осетљив, могу душе опитити а
да се двоје и не погледају, нити једну реч измене.
Натприродно је природно које још није објашњено.”*

Слободан Селенић

Неке приче нам дођу у сну, сасвим случајно, а нисмо ни свесни да смо на њих чекали, да смо их умом својим тражили. Те су приче, може бити, илузије, а можда фантазије и што их дуже живимо, то мање увиђамо разлику између сна и јаве.

Ову сам причу сањала. Али пре тога сновиђења, беху се у мој ум сами уселили ови ликови, као да су тражили парче земље, парче времена и простора, само за себе. Они као да немају имена или она нису важна. Саздани су према обличју неких стварних људи, а опет је свака сличност са људима и ситуацијама из стварног живота сасвим случајна, као што то обично бива. У њима је физика сложена са метафизиком, хемија са алхемијом, стварно са нестварним. А можда су у њима све мисли и ситуације због којих смо људи.

Могуће је да се ова прича може читати на више начина - као „отворен текст”, како је Еко знао да каже. Ја бих волела да је читате као чисту магију.

I

Он је брижан, сталожен и шармантан на непретенциозан начин. Одмерен, али непосредан, са елегантним смислом за хумор, макар у мом друштву. Разуме људску природу и племенит је. Није човек од много речи и свака његова тишина је значајна. Када нешто каже, знаш да ће тако и бити. Човек је.

Има мирне руке. Често прелази прстима по рубу шоље док пије кафу. Укруг.

Опуштен је.

Складно је згодан. Приступачан. Често у јавности уздржан.

Има лепе руке - не превише мишићаве. Сигурне. Природне.

Са мношћу се смеје, а иначе је озбиљан.

Лежерно се облачи и никада му није хладно. Спава у белој мајици кратких рукава и зеленом карираном доњем делу на учкур. Увек везаним у машину.

Пробудила се наједном, у сред ноћи, услед ко зна чега. У потпуној тишини само се звук по којег аутомобила чуо напољу. Устала је, иако не знајући куда би тачно ишла. Рекао јој је да ту може да преспава и знала је да он спава на каучу, али је без страха пошла ка дневној соби. Ко то? Ко јој је рекао? Ово је нека друга соба, њена. Кренула је боса по паркету. Пред очима јој се осликавала нека друга кућа, неки други стан у којем никад није била. Тамни

ламинат, тамнији кауч. Чврсто је спавао и пошто га је гледала неколико дугих секунди, окренула се ка прозору. Сад је пред својим прозором. Је л' ово она у свом сну или изван њега? Окна су била кристално чиста и велика, ни налик на њена. Погледом је изашла у светла ноћи. Улица под прозором. Под њеним прозором је парк. Чула је његов глас иза себе.

– Шта радиш? – сањиво је упитао.

– Гледам. – одговорила је спремно, гледајући у свој кревет, а он је лебдео у свом тамном каучу изнад њега.

– Ма *шта* гледаш?

Отворио је покривач и рекао:

– Хајде, дођи. Дођи, нема шта ту да се гледа.

Оклевала је тренутак, погледавши у свој празан кревет и белу постељину. Затим се попела у његово топло наручје. Обгрлио је око струка, чврсто, а главу наслонио на њена леђа. Затворио је покривач.

– Ма шта си ти тамо гледала, а?

Било јој је топло и заспала је одмах.

Какав сан.

Посао писца је да каже истину - тако је говорио Хемингвеј. Мислила је често на ту реченицу откад ју је угледала. Она није писац, није то никада ни била, али верује да је истина потцењена у данашње време и да би нам свима боље било када бисмо је коначно рекли јер је живот прекратак за друго. Када човек истину каже најпре себи, лако ју је саопштити другима, а Ернест беше паметан човек. На крају свих крајева, његово име у преводу значи искрен.

После тог сна, најчудноватијег који је икада

сањала, знала је да је траг тог човека вечно у њој. Било је чудновато то осећање; Шта ће он ту? То што је неко отишао не значи да не постоји - читала је код Џулијана и по први пут разумела те речи. Нико није имао ту смелост да јој каже да је помало луда и да је то све у њеном уму - ту заиста нема ничега.

Када би је неко питао, рекла би да је у тих неколико пролазних тренутака, који се сад чине бржим од светлости, видела човека. Онаквог какви људи буду само у причама и на сликама. Човека. Сталоженог, искреног, срчаног. Уздржаног и стрпљивог. Онога који сумња и у себе самога. Који се не плаши да вам то каже. Од оних од којих смо се одвикли. Које смо заборавили.

Као да су се ипак разумели на неки необичан начин. У обичним речима. У ходницима у пролазу, у разговорима које воде неки тамо људи, одабрани да у том тренутку поделе време и простор не знајући зашто. Климање главом. Одмахивање руком. Било је ту неке “ернестовске” искренности, ако баш хоћете.

– То нико не може да вам каже, али постоји могућност да вас лечимо и да будете добро.

– Ако можете да претрпите бол од петнаест секунди.

– Од тога болује само шест посто светске популације.

– Ја не бих дирао ништа, али нек они погледају, да сви будемо паметнији.

– Ко је пацијент? Јесте ли сигурни?

Није знала ко је он, не зна ни сада. Он и његови чували су њен ум свакодневно и осмехивали се у њеном срцу. Приказивали су се ненадано, нису крали ни један секунд, увек су били са њом, као неколико добрих анђела. Иако је тешко веровати у те ствари -

у анђеле и то.

Срце ти је тамо где ум лети када одлуташ.

Емерсон је вазда био краљ мисли, а просечан поета.

Њен ум је имао тенденцију да лута. Глава у облацима, лаке ноге чврсто на земљи. Тако је и ходала. Свакога дана. Откривала се и сазнавала. Мењала. Постајала свесна свог живота. А он ју је пратио. Неки људи само дођу и промене нам живот заувек.

– Помаже нам да мислимо да нисте људи већ некакви богови. Да ћемо имати где да паднемо и неког да нас ухвати када нам је најтеже. Да ћете, ако смрт привири, ви стати на врата и рећи – Не још. – Тако би му рекла. Тако му и јесте рекла. Сасвим у себи.

Веровала је да је његово име исписано на води. Бранко би се сложио због свега лепог што је учинио за њу а да није ни знао - због свега светлог, због неизбрисивог трага у њеном срцу - живот је, осим што је живљен сваког дана - заправо дужи.

Тргао се из сна. Ноћ је била тиха и ведрa. Придигао се у кревету да послушне. У глави му је звонило. Заспао је на каучу, ни сам не зна како. Не зна да ли је имао ноћну мору јер није могао да се сети било каквог сна. Усправио се сасвим. Ништа се није чуло споља, само му је бубњало у глави. Под је био хладан. Људи исправно кажу да је бољи паркет него ламинат. Пришао је прозору. Све је мирно доле, на улици.

Поглед му лута по соби. Као да га је обузелo неко магновење. Било је нечега чудноватог у том буђењу, нечега што није умео да одреди. Неки зов, неко неодређено сећање, негде изнутра. Звоне му уши, а нема кога да пита, да утврди чији је глас. Једном ће да купи белу постелину. Да није нешто појео? Па никад не једе увече, само пије јогурт. Рије и копа по сећању, инстинктивно, не хотећи.

Нема ничег више. Седи, празнога ума. Слуша ритмичне откуцаје сата - као да су срце.

Руком је отворио стаклена врата одељења, а тело затим гурнуо кроз њих силом која му се на први поглед чинила већом од оне коју је замишљао потребном за такав подухват. Светло је било прејакo, а глава му није била бистра. Не може пред оне људе са таквом главом. Треба му кафа. Једва је устао, а лоше ноћи нису честа појава. Обично добро спава. Мрзовољан је.

– Шта је? – упитао је други човек, висок и вижљаст, дуже проседе косе али младоликог лица, који се појавио када је први човек прошао кроз врата. Испод белог мантила носи зелену униформу какву носе хирурзи.

– Шта „шта је?“

– Па то питам. Лоше изгледаш.

– Нисам добро спавао.

– Што?

– Откуд ја знам што?! И откуд ти овде?

– Остала ми једна листа. Попиј кафу! – добацио му је, јер се први човек већ губио међу другим белим мантилима, под неонским светлима у белини зидова, пултова и подова - најсвежије стерилисаним, у звуковима медицинских клонпи и под шушкањем папира који су слагани за потпис.